Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Gabriela Komendová**
Název práce: ***Výuka mediace v hodinách cizího jazyka***
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

Předkládaná diplomová práce Bc. Gabriely Komendové zpracovává velmi aktuální téma mediace v jazykovém vyučování. Mediace byla do světa jazykového vzdělávání opětovně vnesena Doplňkovým vydáním Společného evropského referenčního rámce pro jazyky z roku 2018. Přestože je mediaci v tomto základním dokumentu jazykové politiky nejen v Evropě věnován značný prostor, v samotné výukové praxi se mu (nejen v ČR) i po čtyřech letech nedostalo dostatečné pozornosti, možná i proto, že dokument dosud nebyl přeložen do češtiny. Na základě této skutečnosti pak autorka volí cíle diplomové práce, které jsou dva – detailně představit a analyzovat pojem mediace a jeho pojetí pro výuku cizích jazyků, následně pak ukázat příklady aktivit na rozvoj mediační dovednosti, které na základě teoretické literatury sama navrhla a realizovala. Oba cíle hodnotím jako zcela správné a pro aktuální poznání v oblasti didaktiky jazyků velmi přínosné. Publikací o mediaci a jejím místě v Doplňkovém vydání je v češtině opravdu poskrovnu, každý další text tak rozšiřuje jak poznání, tak povědomí o tomto pro výuku jazyků zajímavém a nosném konceptu.

Samotná práce je zpracována příkladně, proto by v tomto posudku stačilo odkázat na úvod a závěr práce. Téměř sto stran (a další třicítka stran příloh), které autorka tématu věnuje, obsahují v logické struktuře od obecného ke konkrétnímu (či konkretizujícímu) vše podstatné. Text je přehledný a srozumitelný, a to i přes značné množství vlastních překladů autorky. Na mnoha místech autorka ukazuje nejen přehled o tématu, ale i nadhled. Konkrétně zmiňme její relativizace poznatků na stranách 52 nebo 66, samozřejmě pak i celou kapitolu 5, ve které jsou uvedeny 4 konkrétní výukové celky zaměřené na jednotlivé mediační dovednosti.

Zopakujme, že autorka nezůstává u konstatování či citací literatury (které není vzhledem k aktuálnímu bádání v oblasti mediace mnoho), ale často si dovoluje se zdroji polemizovat, uvádí vlastní zjištění včetně nejistot. Výsledkem však není subjektivně laděný text opřený o autorčiny dojmy. Naopak, drtinou většinu tvrzení lze zpětně dohledat a opřít o předchozí kapitoly (na což autorka upozorňuje citacemi kapitol ze své práce).

Jako pro mne nejzásadnější a nejvíce obohacující části textu uvedu výzkum Stathopoulou popisovaný od str. 38 a podkapitolu 3.2.5 obsahující autorčin návod na tvorbu aktivit. O některých bodech autorkou vytvořeného návodu by jistě šlo diskutovat a je zřejmé, že příprava aktivit nebude nikdy tak rigidní, aby ji šlo rozfázovat do téměř dvacítky bodů, ale jako reflektivní nástroj jej lze označit za produktivní.

Stejně jako obsahovou stránku textu tak i tu formální musím hodnotit velmi kladně. Práce obsahuje všechny potřebné části, jazykově je kvalitní, kapitoly jsou srozumitelné a čtenář se v textu neztrácí. Autorka shrnuje na správných místech a stejně tak si klade otázky, na které pak odpovídá.

Výsledná práce tak někdy připomíná i vysokoškolská skripta (a šla by tak možná i publikovat). Text tak navrhuji na ocenění studentských prací AGON.

Jako otázky **k obhajobě, ke které práci doporučuji**, navrhuji tyto okruhy:

- Jaký je vztah plurilingvismu a mediace?
- Stejně jako u evaluace, existuje podle Vás i auto-mediace?
- Do jaké míry se ve vašich úlohách hraje na mediaci a do jaké míry mediaci opravdu obsahují?
- Co by pomohlo většímu zájmu o mediaci v hodinách jazyka? Jak tuto dovednost učinit více přítomnou v kurikulu či v přípravách na hodiny u učitelů jazyka? Je to spojeno s nižší úrovní jazyka u dalšího cizího jazyka?

V Praze, dne 28. 8. 2022
Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.